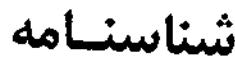

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۲۲۳۸۱

شایک: 978-600-268-673-2

هر گونه استفاده از مطالب این کتاب اعم از بازنویسی، خلاصه‌سازی، نقل مطالب آموزشی، استفاده از سؤالات یا پاسخ‌ها، برداشت به صورت دست‌نویس، کپی، تکثیر و یا هرگونه چاپ سنتی و دیجیتالی، استفاده به صورت کتاب الکترونیکی، لوح فشرده، قرار دادن مطالب بر روی اینترنت و وب سایت‌ها و یا هر گونه شبکه کامپیوتری دیگر و به طور کل هر گونه استفاده‌ی اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت منافع معنوی و مادی خود، بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و بر اساس بند(۵) ماده ۲۳ قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قوانین مربوط به جرایم رایانه‌ای کشور قابل پیگیری در محاکم قضایی می‌باشد.

«مقدمه مؤلف»

«تقدیم به تمامی عزیزانی که در راستای ارتقای علم روانشناسی گام برداشته‌اند»

گزاری امتحانات کنکور و رقابت فشرده برای ورود به مقاطع تحصیلی بالاتر، داوطلبان را به مطالعه بیشتر و شناسایی منابع مورد نیاز ترغیب می‌کند. وجود منابعی که در این مسیر راهگشا باشد و الگوی فکری و مطالعاتی را برای داوطلبان فراهم کند، ضروری به نظر می‌رسد.

چند سنجش از طریق تست‌های چهار جوابی یقیناً ملاک مناسبی جهت ارزیابی و گزینش دانشجویان نمی‌باشد. با توجه به این که کنکور کارشناسی ارشد بدین عنوان دنبال می‌شود، کتاب حاضر می‌تواند جهت نتیجه‌گیری بهتر شما را کمک و یاری دهد.

کتاب با مرور عمیق در روانشناسی فیزیولوژیک، انگیزش و هیجان و بیشتر با هدف یادگیری و جمع‌بندی مطالب مورد نظر در درس روانشناسی فیزیولوژیک، انگیزش و هیجان در کنکورهای آزمون سراسری، وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد اسلامی مطرح می‌شود که شامل بیست و سه فصل است: در هر فصل ابتدا مروری بر مطالب شده و سپس مثال‌های مناسب با آن فصل انتخاب شده است؛ همچنین تست‌های کنکورهای دوره‌های لیسانس (از سال ۷۵ تا ۹۰) اعم از آزمون سراسری، وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد در پایان هر فصل گنجانده شده است.

می‌توان بر این بود که تا حد ممکن تمام پاسخ‌های ارائه شده به سؤالات کنکور تشریحی باشد، زیرا وجود پاسخ‌های تشریحی و یا طرح درس مربوط در کنار تست، این امکان را به داوطلبان عزیز می‌دهد که علاوه بر یادگیری پاسخ صحیح تست، دلیل صحیح بودن پاسخ را دانسته و موضوع درس مربوط را به یاد آورند. علاوه بر این در پایان هر فصل نیز یک خودآزمایی مطرح شده که پاسخنامه‌ی کلی آن نیز در انتهای کتاب ارائه گردیده است.

انتهای کتاب پاسخ تشریحی سوالات آزمون سراسری ۹۱ و ۳ مرحله آزمون خودسنجی با سطوح A (ساده)، (متوسط) و C (سخت) که پاسخ این سه مرحله آزمون خودسنجی در سایت (www.modaresanesharif.ac.ir) باشد، گنجانده شده است.

جناب آقای دکتر محمود دژکام بهترین و شایسته‌ترین استاد روانشناسی که متن کتاب را بازخوانی نمودند و پاسخگوارم.

پایان از مدیریت محترم انتشارات مدرسان شریف که رهنمودهای ایشان باعث ارتقای کتاب شده است قدردانی می‌نمایم. همچنین از واحد تألیف و تایپ انتشارات مدرسان شریف که در هر چه بهتر شدن این کتاب از هیچ کوششی دریغ نکردند کمال تشکر را دارم.

بنابراین اثری توأم با خطایی است لذا از تمامی صاحب نظران و دانشجویان تقاضا دارم هرگونه اشکالی را از طریق شماره پیام کوتاه ۱۰۰۰۸۳۸۷ اطلاع دهند و یا با شماره تلفن‌های «۵ - ۶۶۹۴۶۹۶۰» (روابط عمومی انتشارات مدرسان شریف) تماس حاصل نمایند.

با آرزوی موفقیت

حجت‌الله ابراهیمی

« دیاجه »

گسترش شاخه‌های مختلف علوم طی اعصار گذشته به گونه‌ای صورت گرفته که گویا درک و تسلط انسان بر محیط خویش از اولویت‌های تنازع بقا رقم زده شده است. ستیز پیوسته انسان با نیروهای ویران‌ساز طبیعت زمینه‌ساز انگیزه او برای کشف راز و رمز محیط و قوانین آن شد. یکی از تلاش‌های متعدد انسان نگاه او نسبت به خود بود که سرآغاز جستجوهای بی‌امان در جهت درک خود شد. از برداشتن گام نخستین زمان زیادی نمی‌گذرد که توجه و علاقه اندیشمندان را به سرعت به خود جلب کرد و به دنبال آن تقریباً طی یک و نیم قرن گذشته رویکردها و دیدگاه‌های مختلف و بعضاً متضاد به تبیین ماهیت و عملکرد ذهن انسان و حیوان پرداختند، و در نهایت پایه‌های روانشناسی نوین را بنیان گذاشتند.

مشاهدات امروزی ما نشان می‌دهد این علم نوپا توانست راه خود را در مجاری دانشگاهی و سایر برنامه‌های زندگی مردم باز کند، به گونه‌ای که در ابعاد مختلف راهنمای اندیشمندان و توده‌های مختلف مردم برای شناخت خود و جنبه‌های متفاوت زندگی باشد. این استقبال مسئولیت دست‌اندرکاران را بیش از پیش سنگین کرده و فراهم کردن شرایط مناسب برای فراگیری جامع را دشوار نمود.

یکی از موضوعات بنیادی و با اهمیت که یادگیری آن برای فراگیران مفاهیم روانشناسی بسیار ضروری است روانشناسی فیزیولوژیک و هیجان است، متأسفانه در این زمینه آثار و منابع کافی که بتواند فراگیر را در آشنایی کامل یاری رساند بسیار اندک بوده است، از طرف دیگر روانشناسی فیزیولوژیک و هیجان به لحاظ موضوعی از مباحثی است که دسترسی به آن کار ساده‌ای نیست.

مدرس‌ان شریف در یک اقدام ارزشمند یک مجموعه جامع تحت عنوان «روانشناسی فیزیولوژیک و هیجان» را به شیوه مناسب تنظیم و منتشر کرده است که نه تنها حاوی کلیه مطالب مورد نظر می‌باشد بلکه فراگیر را قادر می‌سازد با روش آسان‌تری به موضوعات اساسی و پاسخ‌های معتبر آن‌ها دسترسی پیدا کند.

مرور دقیق محتوایی و شیوه آرایش موضوعی به شکلی طراحی شده است که اینجانب را تحت تأثیر قرار داد تا مطالعه این مجموعه نفیس را برای گروه‌های مختلف فراگیر در زمینه روانشناسی توصیه کنم.

امید است مطالعه این مجموعه شما فراگیران عزیز را جهت رسیدن به هدف‌تان یاری نماید.

با آرزوی موفقیت
دکتر محمود دزگام

فصل اول: تعریف و روش‌های تحقیق روانشناسی فیزیولوژیک

۱	روش‌های تحقیق در روانشناسی فیزیولوژیک
۴	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل اول
۵	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل اول
۶	آزمون فصل اول

فصل دوم: ساختار و کنش سلول‌های دستگاه عصبی

۷	مبانی زیست - شیمی فیزیولوژی سلول
۷	ترکیب شیمیایی سلول
۹	غشای سلول و وظایف آن
۱۰	تبادل سلول با محیط اطراف خویش
۱۱	تبادل اطلاعات و مواد مورد نیاز درون سلول
۱۲	اساس دستگاه عصبی
۱۴	کنش عمومی سلول‌های عصبی
۱۶	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دوم
۱۷	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دوم
۱۸	آزمون فصل دوم

فصل سوم: سیناپس‌های تحریکی و بازداری

۱۹	صفحه محرکه‌ی عصبی ماهیچه‌ای
۲۰	سیناپس‌های شیمیایی تحریکی و بازداری
۲۱	ارتباط شیمیایی
۳۰	سیناپس الکتریکی
۳۱	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل سوم
۳۳	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل سوم
۳۵	آزمون فصل سوم

فصل چهارم: ساخت دستگاه عصبی

۳۷	ساخت دستگاه عصبی مرکزی
۳۸	تالاموس
۴۰	چگونگی ساخت و اثر دستگاه عصبی خودمختار
۴۲	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل چهارم
۴۵	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل چهارم
۴۹	آزمون فصل چهارم

فصل پنجم: غدد درون‌ریز و هورمون‌ها

۵۰	غدد درون‌ریز
۵۱	غدد هیپوفیز
۵۲	هورمون‌های هیپوفیز پیشین (قدامی)
۵۴	غده تیروئید
۵۵	غده پاراتیروئید
۵۶	غده فوق کلیه
۵۷	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل پنجم
۵۸	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل پنجم
۵۹	آزمون فصل پنجم

فصل ششم: دستگاه دیداری

۶۰	.....	پسیکوفیزیولوژی دستگاه دیداری
۶۲	.....	کالبدشکافی چشم
۶۴	.....	پردازش اطلاعات در دستگاه دیداری
۶۷	.....	دیدن و نگریستن
۶۸	.....	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل ششم
۶۸	.....	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل ششم
۶۹	.....	آزمون فصل ششم

فصل هفتم: دستگاه شنیداری، تعادل و حساسیت تنی - احشایی

۷۰	.....	دستگاه شنیداری
۷۵	.....	فیزیولوژی و پسیکوفیزیک دستگاه تعادل
۷۷	.....	اختلال‌های دستگاه دهلیزی
۷۸	.....	گیرندگان مکانیکی و ویژگی‌های آن
۷۹	.....	حساسیت وضعی - عضلانی
۸۰	.....	حساسیت احشایی
۸۱	.....	حساسیت به آسیب و درد
۸۵	.....	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هفتم
۸۶	.....	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هفتم
۸۷	.....	آزمون فصل هفتم

فصل هشتم: دستگاه چشایی و بویایی

۸۸	.....	توانایی دستگاه چشایی
۸۹	.....	توانایی دستگاه بویایی
۹۱	.....	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هشتم
۹۲	.....	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هشتم
۹۳	.....	آزمون فصل هشتم

فصل نهم: دستگاه حرکتی

۹۴	.....	موقعیت و کنش مراکز حرکتی
۹۷	.....	حرکت نگهدارنده
۱۰۱	.....	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل نهم
۱۰۳	.....	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل نهم
۱۰۵	.....	آزمون فصل نهم

فصل دهم: مکانیزم بیداری و هشیاری

۱۰۶	.....	روانشناسی اشکال هوشیاری
۱۱۰	.....	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دهم
۱۱۱	.....	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دهم
۱۱۲	.....	آزمون فصل دهم

فصل یازدهم: چرخه‌های زیستی و مکانیزم خواب

۱۱۴	.....	چرخه متغیرهای روان‌شناختی
۱۱۵	.....	مکانیزم‌های ساعت زیستی
۱۱۵	.....	هسته فوق چلیپایی (SCN)
۱۱۵	.....	ملاتونین
۱۱۶	.....	اختلال‌های چرخه زیستی

۱۱۶	طبقه‌بندی مراحل خواب
۱۲۱	کار بوبی
۱۲۳	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل یازدهم
۱۲۵	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دهم
۱۲۸	آزمون فصل یازدهم

فصل دوازدهم: انگیزش

۱۲۹	مفاهیم اساسی انگیزش (نیاز، تقویت و مشوق)
۱۳۱	انگیزه اکتسابی و تخریب‌طلبی
۱۳۳	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دوازدهم
۱۳۴	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل دوازدهم
۱۳۶	آزمون فصل دوازدهم

فصل سیزدهم: هیجان

۱۳۷	پسیکوفیزیولوژی هیجان
۱۳۸	ترس و بازداری رفتار
۱۴۵	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل سیزدهم
۱۴۷	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل سیزدهم
۱۴۹	آزمون فصل سیزدهم

فصل چهاردهم: یادگیری و حافظه

۱۵۰	یادگیری و حافظه به عنوان فرآیند شرطی
۱۵۱	انعطاف‌پذیری دستگاه عصبی و فرآیند یادگیری سلولی
۱۵۲	گسترش ردهای عصبی در دستگاه اعصاب مرکزی
۱۵۴	نور و شیمی حافظه
۱۵۶	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل چهاردهم
۱۵۸	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل چهاردهم
۱۶۰	آزمون فصل چهاردهم

فصل پانزدهم: فرآیندهای شناختی

۱۶۱	فرآیند تفکر، گفتار و تصور
۱۶۳	اختلال‌های گویایی
۱۶۶	مناطق ارتباطی قشر تازه مغ
۱۷۰	تست‌های طبقه‌بندی شده فصل پانزدهم
۱۷۳	پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل پانزدهم
۱۷۶	آزمون فصل پانزدهم

فصل شانزدهم: انگیزش چیست؟

۱۷۷	اصل تعریف انگیزش و جایگاه انگیزش
۱۷۸	سیر تاریخی مبحث انگیزش
۱۷۹	مفاهیم حاصل از نظریه تکامل
۱۷۹	اساس فیزیولوژیکی انگیزش
۱۸۰	نقش دستگاه عصبی خودمختار
۱۸۰	مکانیزم‌های شیمیایی درون ارگانیسمی
۱۸۱	مراحل نشأت‌گاز عمومی سازش از دیدگاه سلیه

تأثیر متقابل محرک‌های بیرونی، عوامل فیزیکی - شیمیایی و هدایت دستگاه عصبی مرکزی	۱۹۲
سازوکارهای شیمیایی درون ارگانیسمی	۱۹۳
دستگاه شبکه‌ای موجود در مغز	۱۹۴
ایجاد رفتار از طریق تحریک مغز	۱۹۵
نظریه‌های فیزیولوژیکی انگیزش	۱۹۶
تست‌های طبقه‌بندی شده فصل شانزدهم	۱۹۷
پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل شانزدهم	۱۹۸
آزمون فصل شانزدهم	۱۹۹

فصل هفدهم: اساس نظریه‌های روان‌شناختی چیست؟

ساختار شخصیت	۲۰۰
سازه کشاننده	۲۰۱
ارتباط نظریه لوین و هال	۲۰۲
نظریه‌های شناختی	۲۰۳
تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هفدهم	۲۰۴
پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هفدهم	۲۰۵
آزمون فصل هفدهم	۲۰۶

فصل هجدهم: هیجان چیست؟

مبانی فیزیولوژیک هیجان	۲۰۷
نظریه‌های کلاسیک	۲۰۸
نظریه‌های انگیزشی و فیزیولوژیکی هیجان	۲۰۹
نظریه‌های رفتاری	۲۱۰
نظریه‌های روان تحلیل‌گری	۲۱۱
نظریه‌های شناختی	۲۱۲
مبانی فیزیولوژیک هیجان چیست؟	۲۱۳
نقش دستگاه عصبی در هیجان	۲۱۴
ارتباط قشر جدید مخ با دستگاه کناری	۲۱۵
تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هجدهم	۲۱۶
پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل هجدهم	۲۱۷
آزمون فصل هجدهم	۲۱۸

فصل نوزدهم: نظریه‌های شناختی هیجان

رابطه بین شناخت و هیجان چیست؟	۲۱۹
نظریه لازاروس	۲۲۰
نظریه السورت	۲۲۱
نظریه والینز	۲۲۲
نظریه مارائون	۲۲۳
تست‌های طبقه‌بندی شده فصل نوزدهم	۲۲۴
پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل نوزدهم	۲۲۵
آزمون فصل نوزدهم	۲۲۶

فصل بیستم: نظریه‌های اختصاصی هیجان

هیجان‌های اصلی	۲۲۷
خشم	۲۲۸
هیجان‌های خودآگاه (شرم، احساس گناه، خجالت و غرور)	۲۲۹